

עליית הקטן למפטיר ולהפטרה

ש"ת הריב"ש סי' שכו

בפירוש רש"י ז"ל הנמצא אצלי, כתוב יותר מבואר, שכך כתוב בו, קטן קורא, קטן המפטיר קתני, דצריך לקרות בתורה תחלה, עכ"ל. ולפי זה אפשר לומר, דממתניתין לית לן שהקטן יקרא בתורה, אלא כשהוא מפטיר, שקורא לכבוד התורה, אבל למנין שבעה, לא יעלה כלל, אפילו בצרוף.

פרישה סי' רפב

ג ואין להקשות לפי זה דאם כן למה קטן יכול להפטיר ולברך ... דיש לומר דכיון דהפטרה אינו דבר חשוב, ותחלת התקנה היה כך שהקטן יכול להפטיר, וכיון שעולה, צריך גם כן לברך מפני כבוד התורה.

שוע"ר סי' רפב

א מלבד בשמחת תורה שהכל רוצים לעלות לתורה, וסומכין על סברא הראשונה שהיא עיקר.

ד ויש אומרים שלכתחלה אסור להשני לברך על הפסוקים שכבר בירך עליהם הראשון, אלא אם כן יוסיף עליהם ג' פסוקים, ואין למדין מחול המועד וחנוכה שאי אפשר בענין אחר. וכן נוהגין במדינות אלו כל השנה, לבד משמחת תורה, שסומכין על סברא הראשונה.

ז ועכשיו אין נוהגין לקרות הקטן, אלא למפטיר.

טז קטן היודע למי מברכין יכול לעלות למפטיר.

אין צריך לומר בשבת שהמפטיר אינו אלא חוזר וכופל מה שקרא השביעי, אלא אפילו בפרשת המוספין, וראש חודש שחל בשבת, וד' פרשיות, יכול לעלות, אם יודע למי מברכין.

ואע"פ שפרשת זכור היא חובה מן התורה שישמענה כל אדם מישראל, והקטן שאינו מחוייב בדבר אינו יכול להוציאם ידי חובתן, מכל מקום עכשיו הרי הש"ץ קורא בקול רם ומשמיע לצבור ומוציאם ידי חובתן.

שוע"ר סי' רפד

ח קטן היודע לקרות, שיוודע לחתוך האותיות בטוב, ויודע למי מברכין, יכול להפטיר בנביא.

ויש נוהגים סלסול וכבוד במרכבה של יחזקאל שמפטירין בעצרת, ובשירת דוד כשמפטירים אותה בז' של פסח, שלא יפטיר אלא גדול. ויש נוהגים כן גם בשבת שובה.

שוע"ר סי' תפח

ו ורבנן סבוראי תקנו, וכן הנהיגו הגאונים אחריהם, שיקרא המפטיר בפרשת המוספין שבפנחס, וסמכו להם על מה שאמרו חכמים שאמר אברהם לפני הקדוש ברוך הוא רבונו של עולם בזמן שאין בית המקדש קיים אין להם על מה שיסמכו, מה יהא על בני כשיחטאו, שמא אתה עושה להם כדור המבול והפלגה. אמר לו הקדוש ברוך הוא כבר תקנתי להם סדר קרבנות, כל זמן שקורין בהם מעלה אני עליהם כאלו מקריבין לפני קרבן ומוחל אני על כל עונותיהם.

שוע"ר סי' תצד

ה ונוהגין במקצת מקומות שגדול וחכם קורא זאת ההפטרה, וסמך לדבר ולא במעשה מרכבה אלא אם כן היה חכם ומבין מדעתו.

לקוטי שיחות ח"ד ע' 144

שאין מקום לקטן – שפטור מכל המצות, וממילא אין שייך אצלו (שלמות) ענין התשובה – שיאמר ההפטרה ד"שובה ישראל".

בס"ד, בעזהי"ת, ממשיכה סדרת שיעורים בנושא

קריאת התורה וההפטרה

נושא כללי זה מתחלק למספר נושאים פרטיים, שבהם ידונו השיעורים הבע"ל

(א) תקנת קריאת התורה

(ב) תקנת קריאת ההפטרה

(ג) תקנת קריאת המפטיר

(ד) הוספה על מנין העולים

(ה) חובת שמיעת קריאת התורה

(ו) ברכות התורה וההפטרה

(ז) עליית הקטן לתורה

ח) עליית הקטן למפטיר והפטרה

(ט) קריאת התורה במנחת שבת

(י) נמצא טעות באמצע קריאת התורה

(יא) כהן שמחל מלעלות ראשון לתורה

(יב) קריאת שנים מקרא ואחד תרגום

